

LEERDOELEN

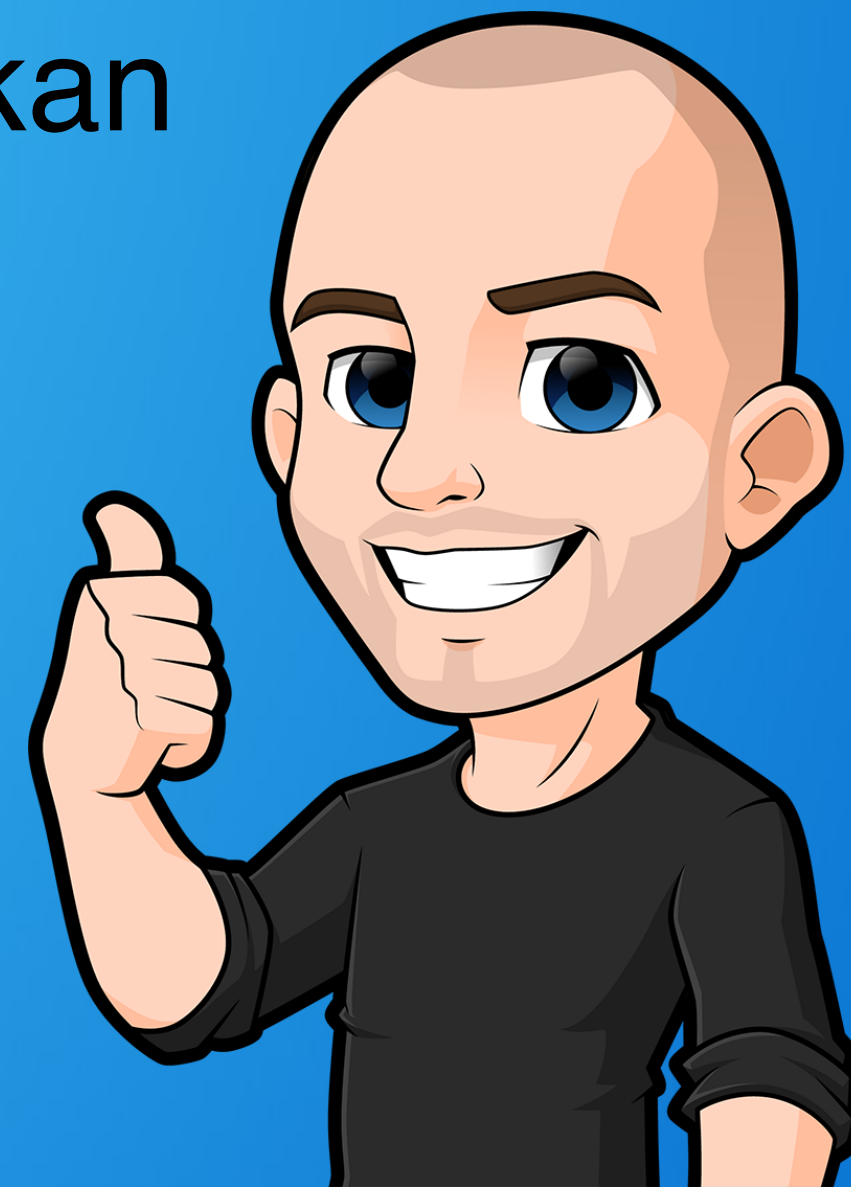
Ik kan laten zien dat ik...

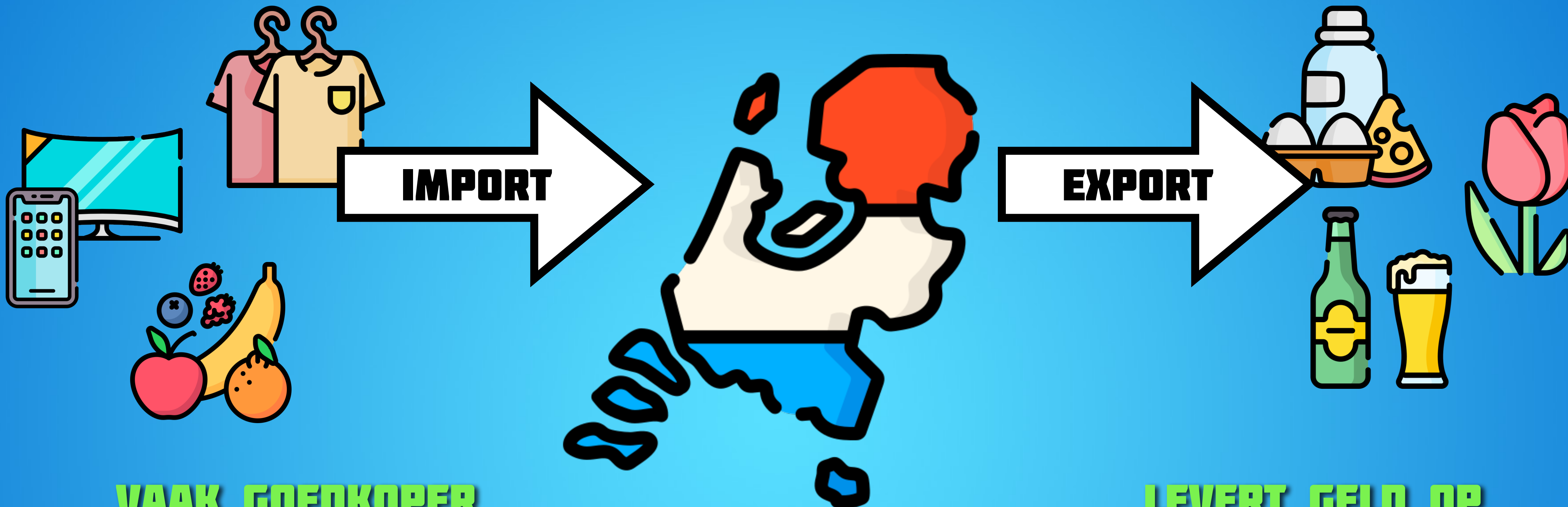
A.een aantal voor- en nadelen van importeren en exporteren kan noemen

B.weet hoe een betalingsbalans werkt

C.kan uitleggen wat wederuitvoer is en hoe Nederland hieraan verdient

D.een importquote en een exportquote kan berekenen en daarmee kan bepalen of een land een open of gesloten economie heeft

VAAK GOEDKOPER
BETERE KWALITEIT
BETER KLIMAAT

GELD VERLAAT ONS LAND
MINDER WERKGELEGENHEID

LEVERT GELD OP
MEER WERKGELEGENHEID

RISICO; EERST INVESTEREN
ANDERE MARKTEN

IN BALANS?

De verhouding tussen import en export noem je de **betalingsbalans**.

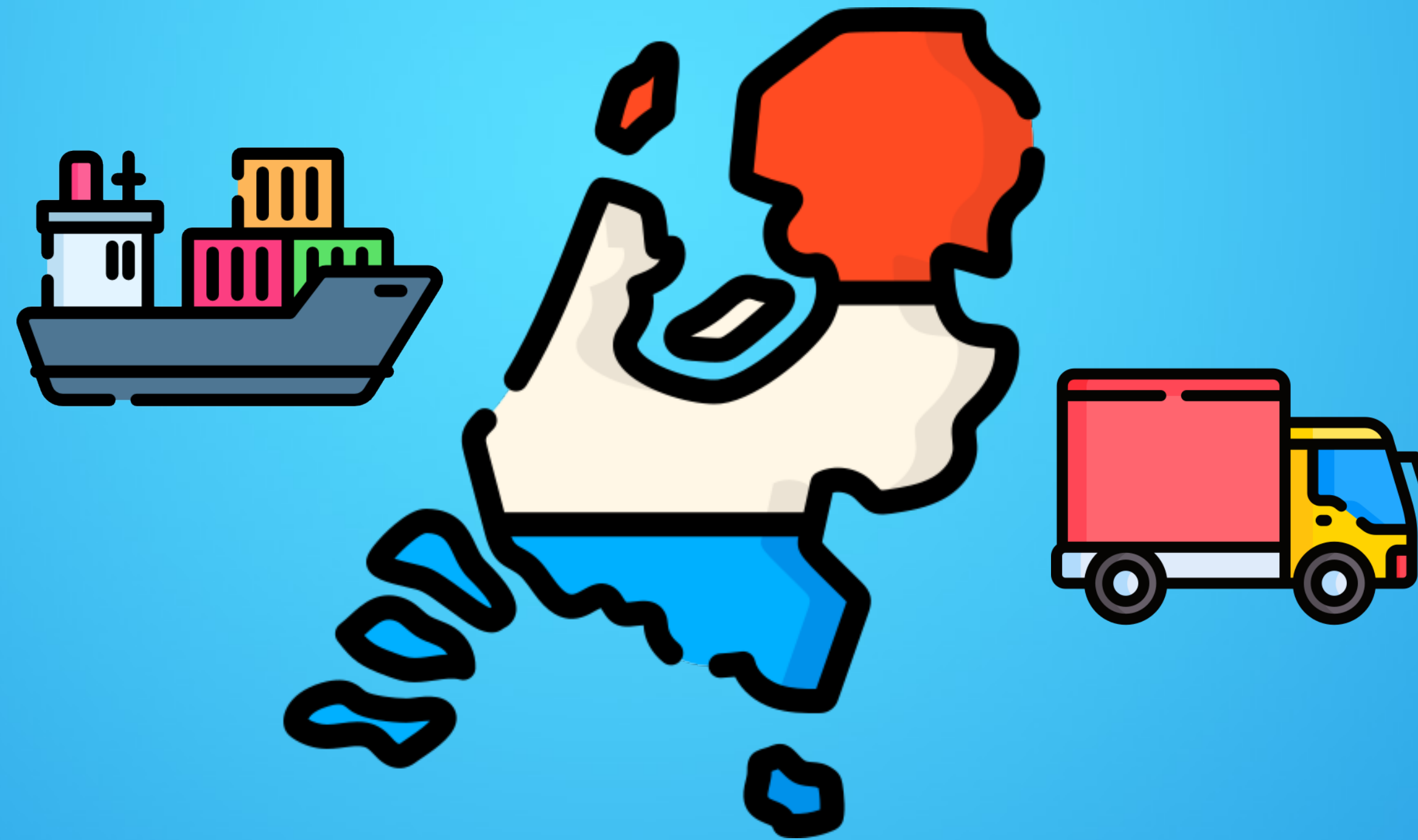
Meer import dan export = **tekort** op de betalingsbalans

Meer export dan import = **overschot** op de betalingsbalans → dat heeft Nederland

WAAROM ZOVEEL EXPORT?

Een groot deel van onze export is wederuitvoer.

Dat betekent dat goederen in Nederland worden ingevoerd en (soms na een kleine bewerking) weer worden uitgevoerd naar een ander land.

REKENEN

Een handige manier om te kunnen zien of een land veel of weinig met andere landen handelt is door naar de importquote en exportquote te kijken:

$$\text{IMPORTQUOTE} = \frac{\text{TOTALE IMPORT}}{\text{NATIONAAL INKOMEN}} \times 100$$

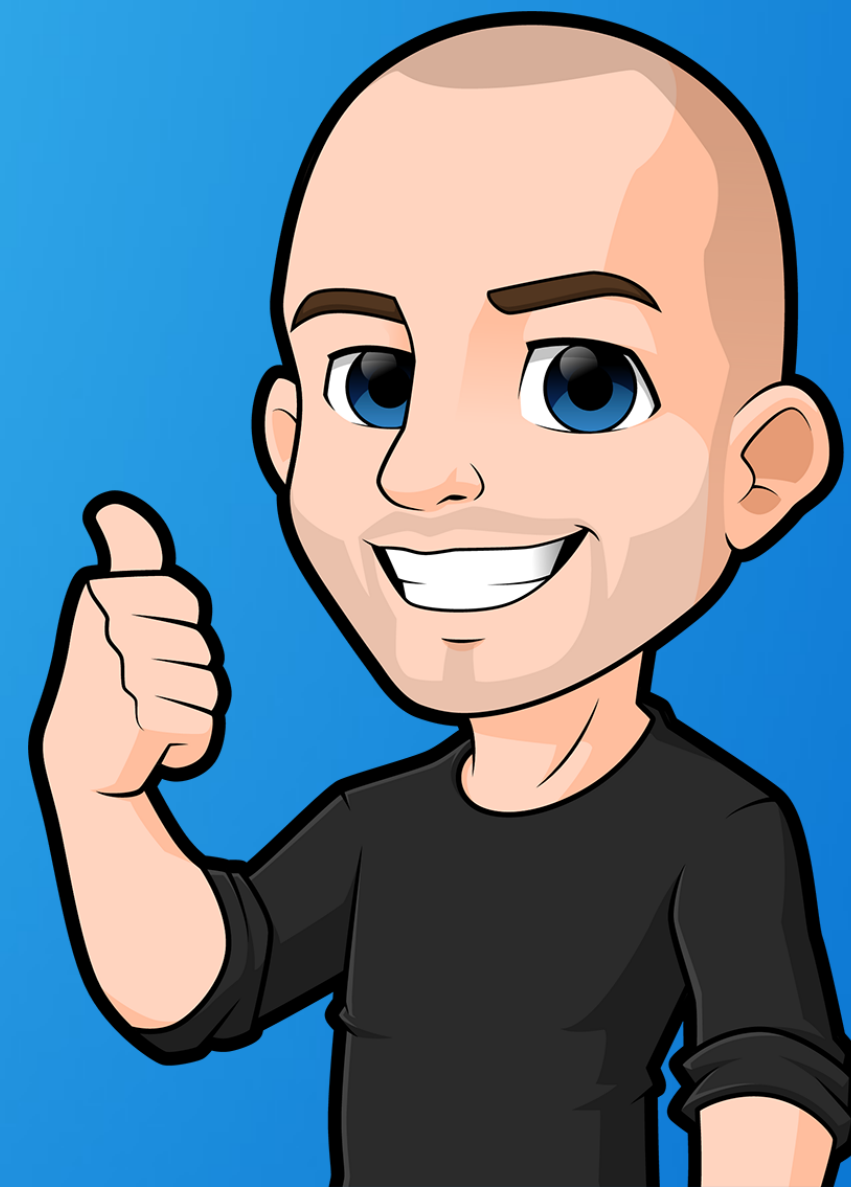
$$\text{EXPORTQUOTE} = \frac{\text{TOTALE EXPORT}}{\text{NATIONAAL INKOMEN}} \times 100$$

In Nederland is deze heel hoog, Nederland handelt dus veel met het buitenland.
Dit noemen we een open economie.
Landen met een lage import- en exportquote noemen we een gesloten economie.

LEERDOELEN

Ik kan laten zien dat ik...

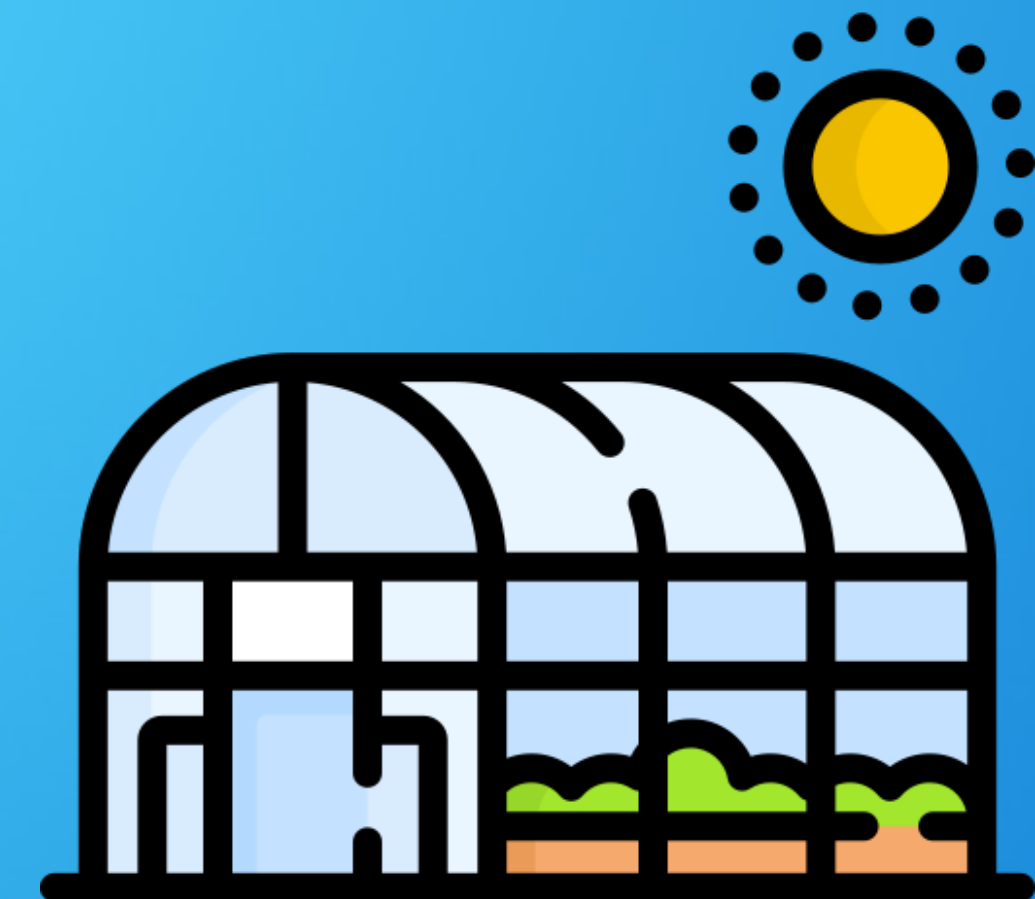
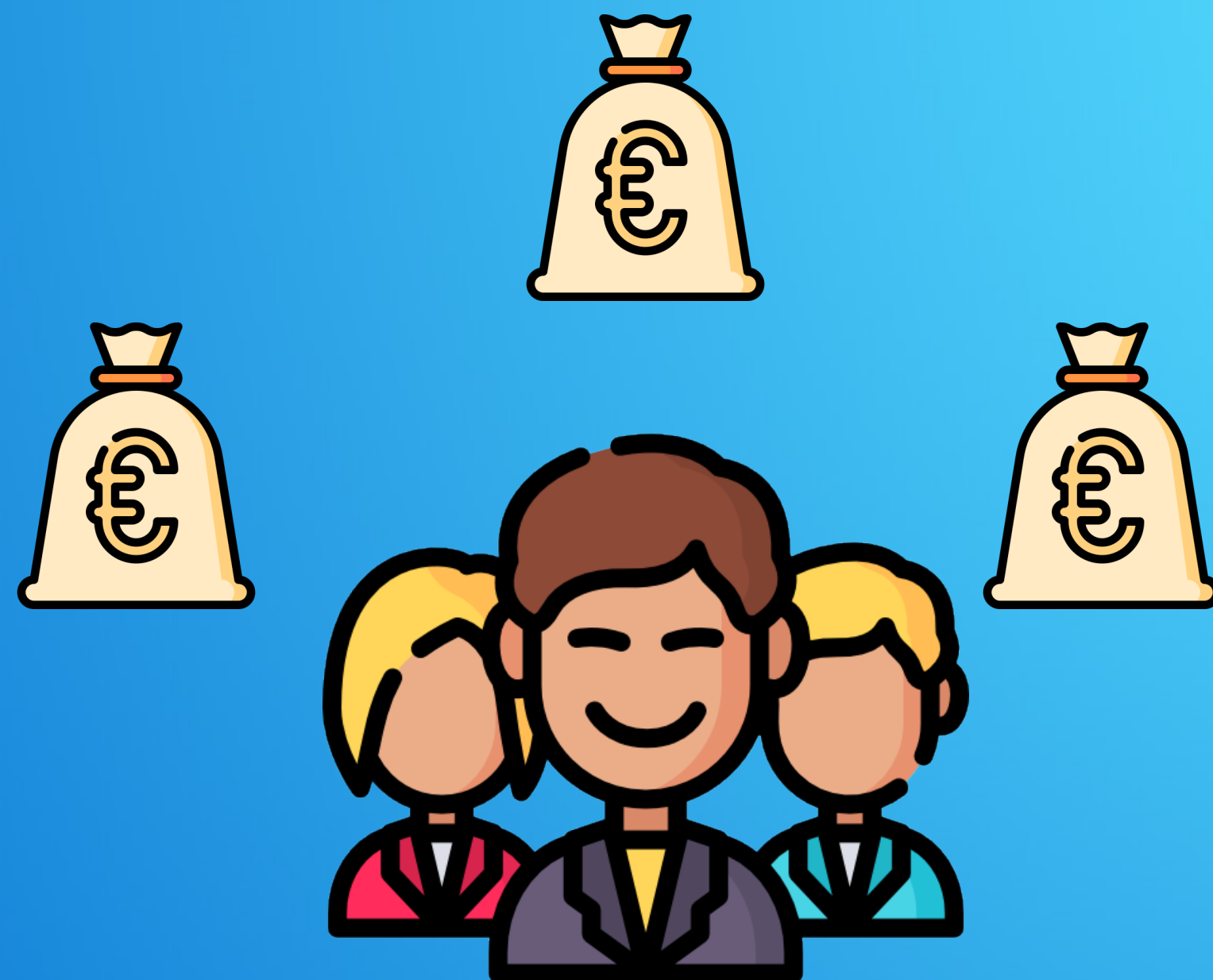
- A. begrijp waarom buitenlandse bedrijven vaak goedkoper kunnen produceren dan Nederlandse bedrijven
- B. drie protectiemaatregelen ken en kan uitleggen hoe de overheid hiermee Nederlandse bedrijven kan beschermen tegen concurrentie uit het buitenland
- C. kan uitleggen wat vrijhandel betekent en weet dat er, naast de Europese Unie, meerdere vrijhandelszones zijn

TE DUUR?

Nederlandse producten zijn voor het buitenland vaak heel duur, omdat wij relatief hoge lonen, belastingen en sociale premies hanteren.

Nederlandse bedrijven kunnen dus moeilijk concurreren op gebied van prijs. Daarom moeten zij extra hun best doen om goede kwaliteit te leveren.

PROTECTIEMAATREGELEN

De overheid kan de 'dure' Nederlandse bedrijven ook helpen:

PROTECTIE- MAATREGELEN

Importheffingen (Invoerrechten)

Buitenlandse producten duurder maken d.m.v. extra belasting

Importquotum (Contingentering)

Een maximaal aantal buitenlandse goederen importeren, daarna gaat de 'grens dicht'

Exportsubsidies

Nederlandse bedrijven subsidies geven, waardoor de prijs naar beneden kan

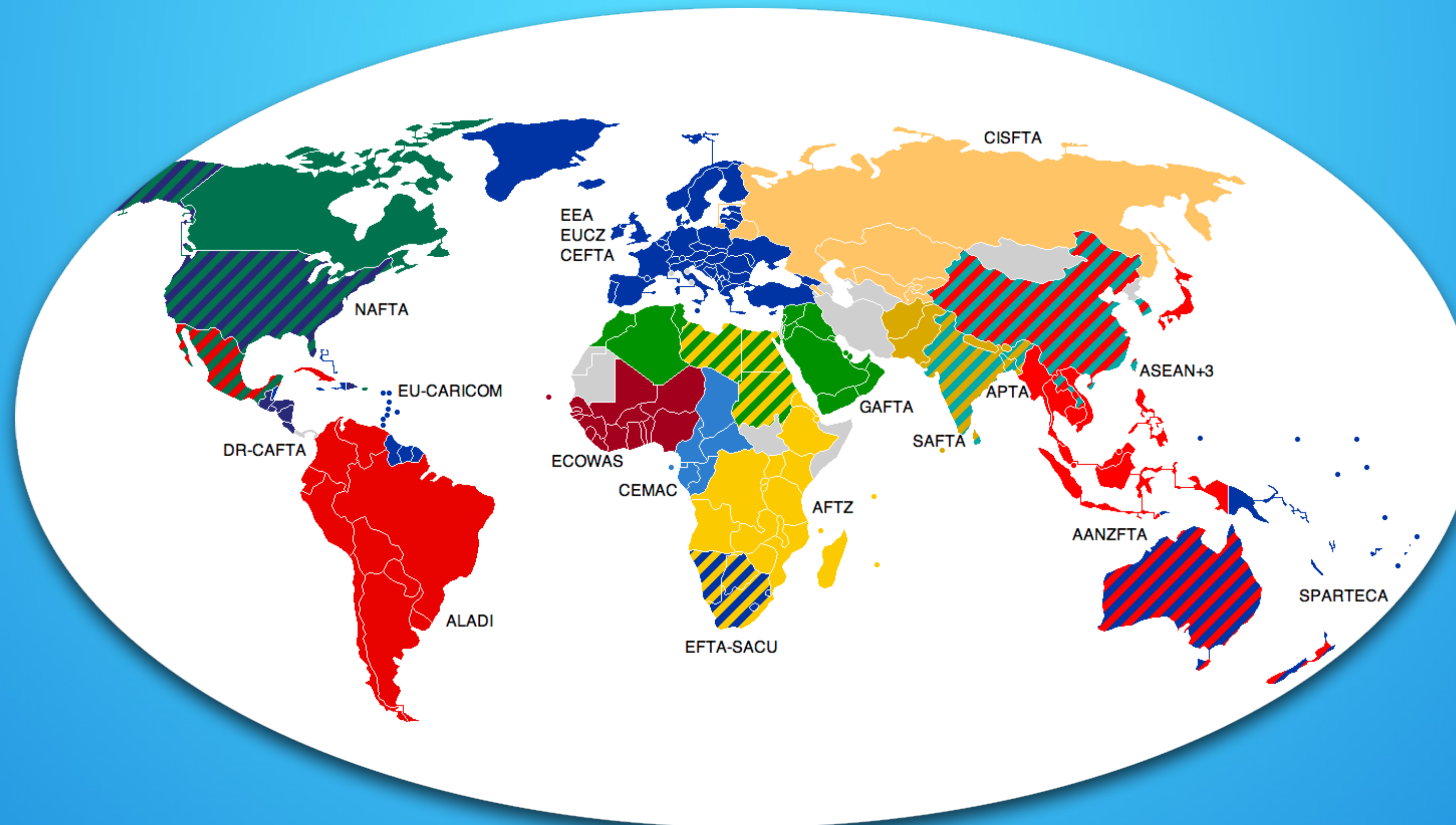

VRIJHANDEL

Binnen de Europese Unie is er **vrijhandel**. Dat betekent dat wij onderling geen protectiemaatregelen nemen en er dus vrij gehandeld kan worden.

Naast de EU zijn er meer **vrijhandelszones** in de wereld.

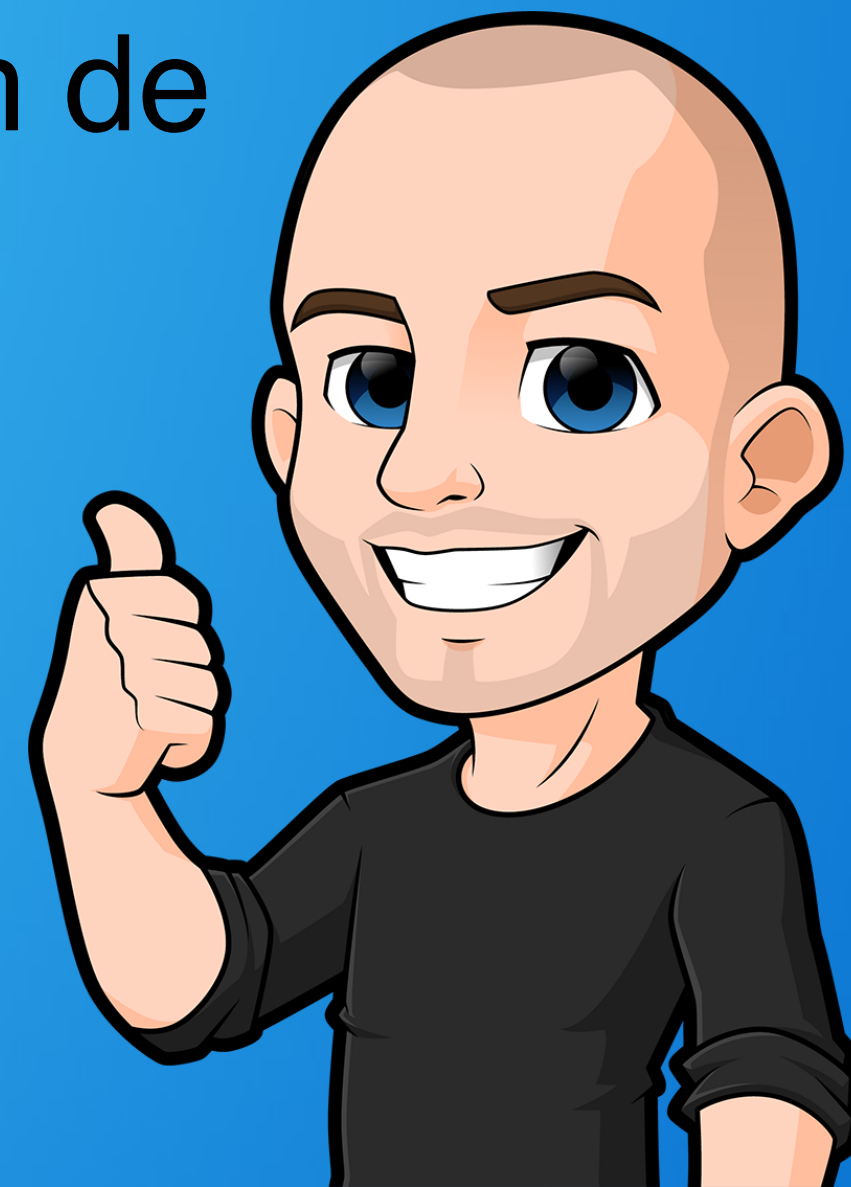
De **WTO** (World Trade Organisation = Wereld Handelsorganisatie) heeft als doel om de handel tussen landen vrijer en eerlijker te laten verlopen.

LEERDOELEN

Ik kan laten zien dat ik...

- A. een aantal kenmerken van de Europese Unie kan noemen en kan uitleggen hoe wij daar voordeel van hebben
- B. het verschil tussen de Europese Unie (EU) en de Europese Monetaire Unie (EMU) kan uitleggen
- C. kan uitleggen wat de Europese Centrale Bank (ECB) kan doen om de waarde van de euro te beïnvloeden

SAMEN STA JE STERKER!

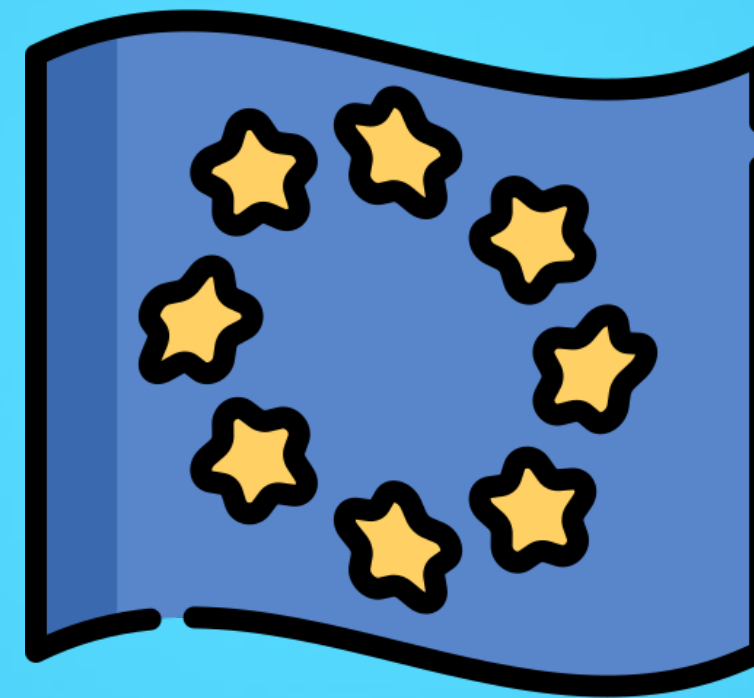
Nederland is lid van de Europese Unie; een samenwerkingsverband tussen een heel aantal Europese landen.

Deze samenwerking zorgt onder andere voor:

INTERNE MARKT

- Vrij verkeer van goederen en diensten (vrijhandel)
- Vrij verkeer van personen
- Vrij verkeer van kapitaal

Bevordert onderlinge handel

HARMONISATIE

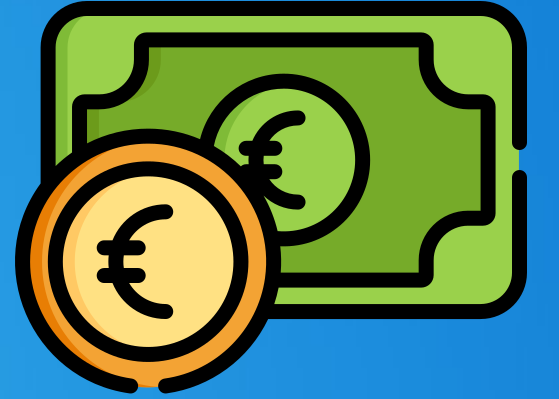
Zoveel mogelijk:

- Dezelfde btw-tarieven
- Dezelfde accijnzen
- Dezelfde milieuregels
- Hetzelfde consumentenrecht

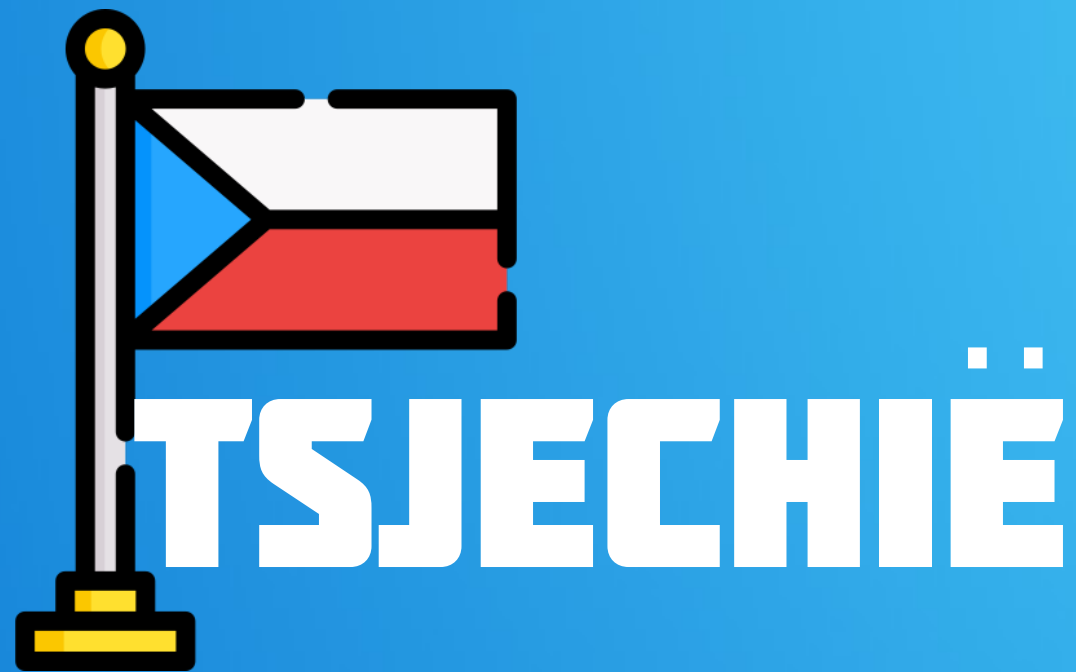
Eerlijke concurrentie

OVERAL BETALEN MET DE EURO?

Naast de Europese Unie bestaat er ook een Europese Monetaire Unie. Een monetaire unie is een groep landen die met dezelfde munt betaalt. Alle EMU landen betalen met de Euro.

Let op! Niet alle landen van de EU zitten ook bij de EMU!

Wel lid van de Europese Unie.
We kunnen vrij met ze handelen.

Niet lid van de Europese Monetaire Unie.
Ze betalen met de Tsjechische Kroon.

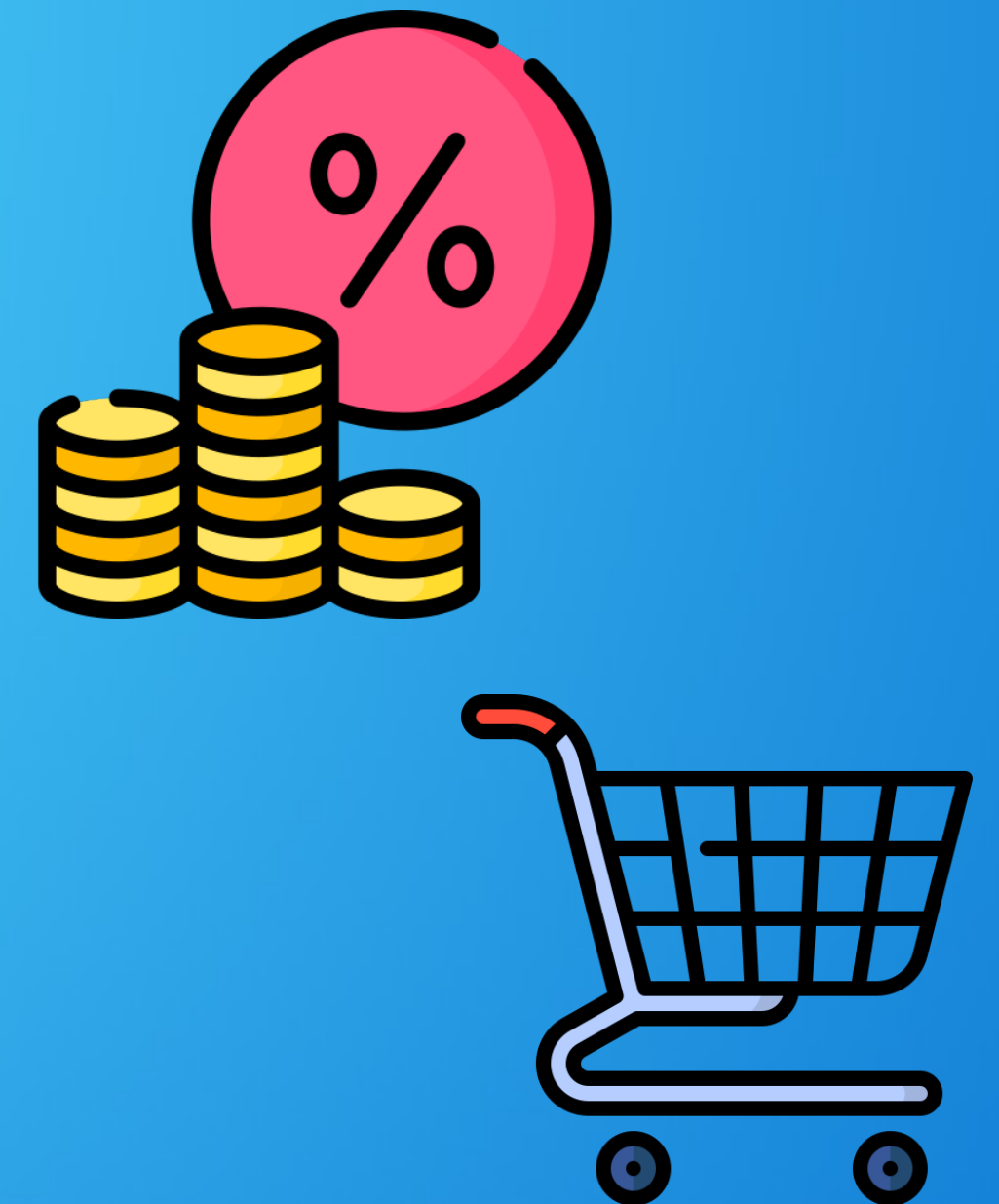
EEN BIJZONDER SOORT BANK

Bij de Europese Centrale Bank (ECB) kun je geen bankrekening openen.
Wat doen ze dan wel?

- Het in omloop brengen van nieuwe eurobiljetten.
- De waarde van de euro bewaken.

Dat kunnen ze doen door de rente te veranderen, bijvoorbeeld zo:

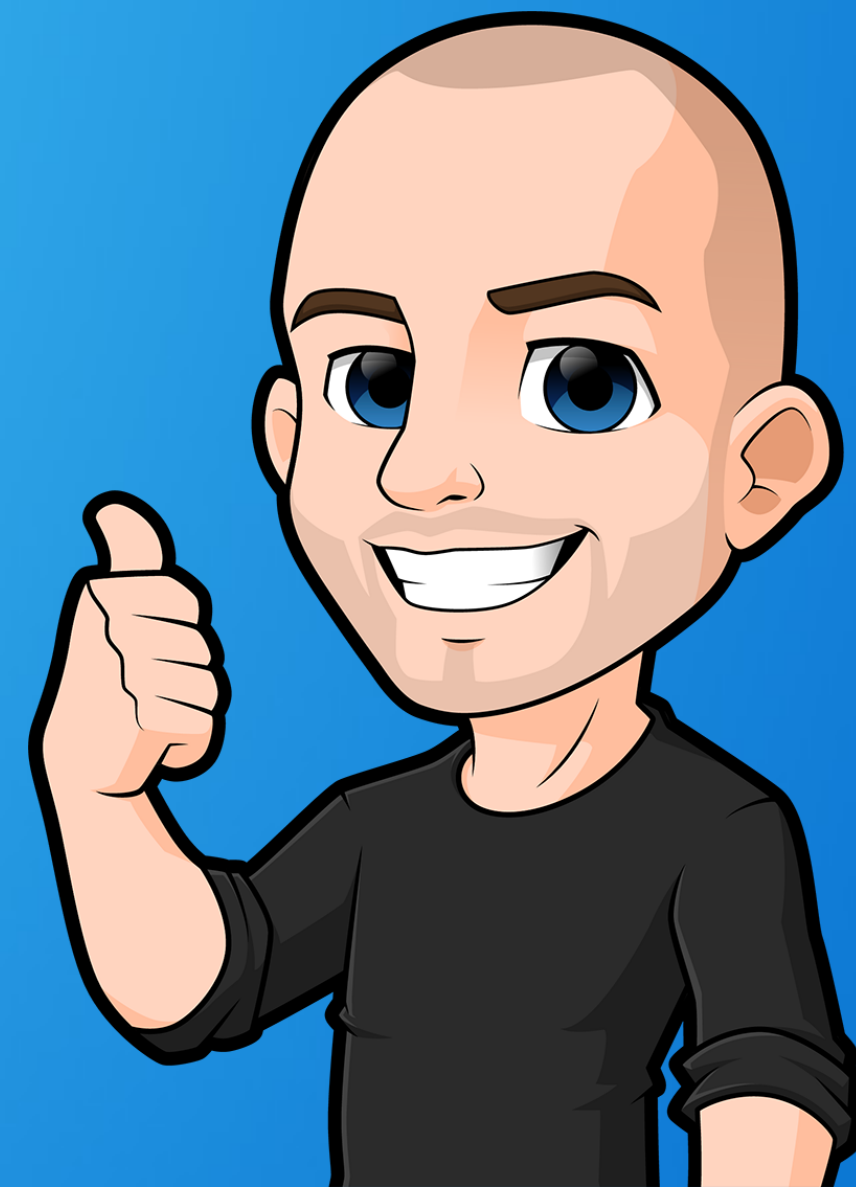
1. Er is veel inflatie (dus 1 euro wordt steeds minder waard)
2. De ECB verhoogt de rente
3. Sparen is aantrekkelijker en geld lenen niet meer
4. Mensen geven minder geld uit, want ze gaan meer sparen
5. Winkels verkopen minder, dus maken prijzen ook niet meer hoger
6. Er is minder inflatie
7. De euro houdt zijn waarde

LEERDOELEN

Ik kan laten zien dat ik...

- A. begrijp wat globalisering is en wat dit doet met de internationale arbeidsverdeling
- B. kan uitleggen wat een handelsverdrag is
- C. nadelen van globalisering kan noemen

WAAR KOMT EEN IPHONE VANDAAN?

VERENIGDE STATEN

- Flash geheugen
- Touchscreen controller
- Audio controller

DUITSLAND

- Netwerkonderdelen

ITALIE

- Onderdelen energiebeheer

JAPAN

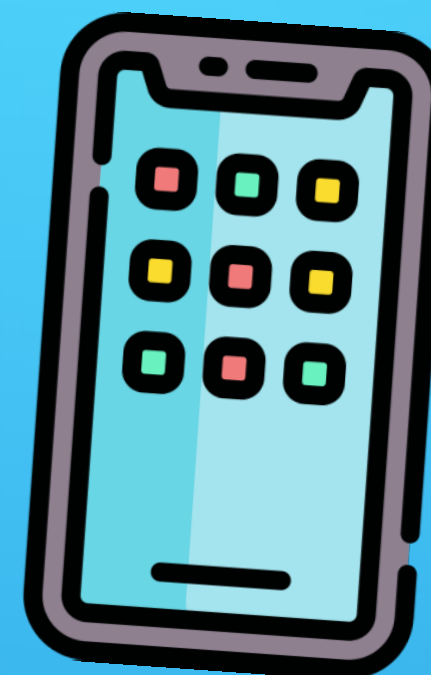
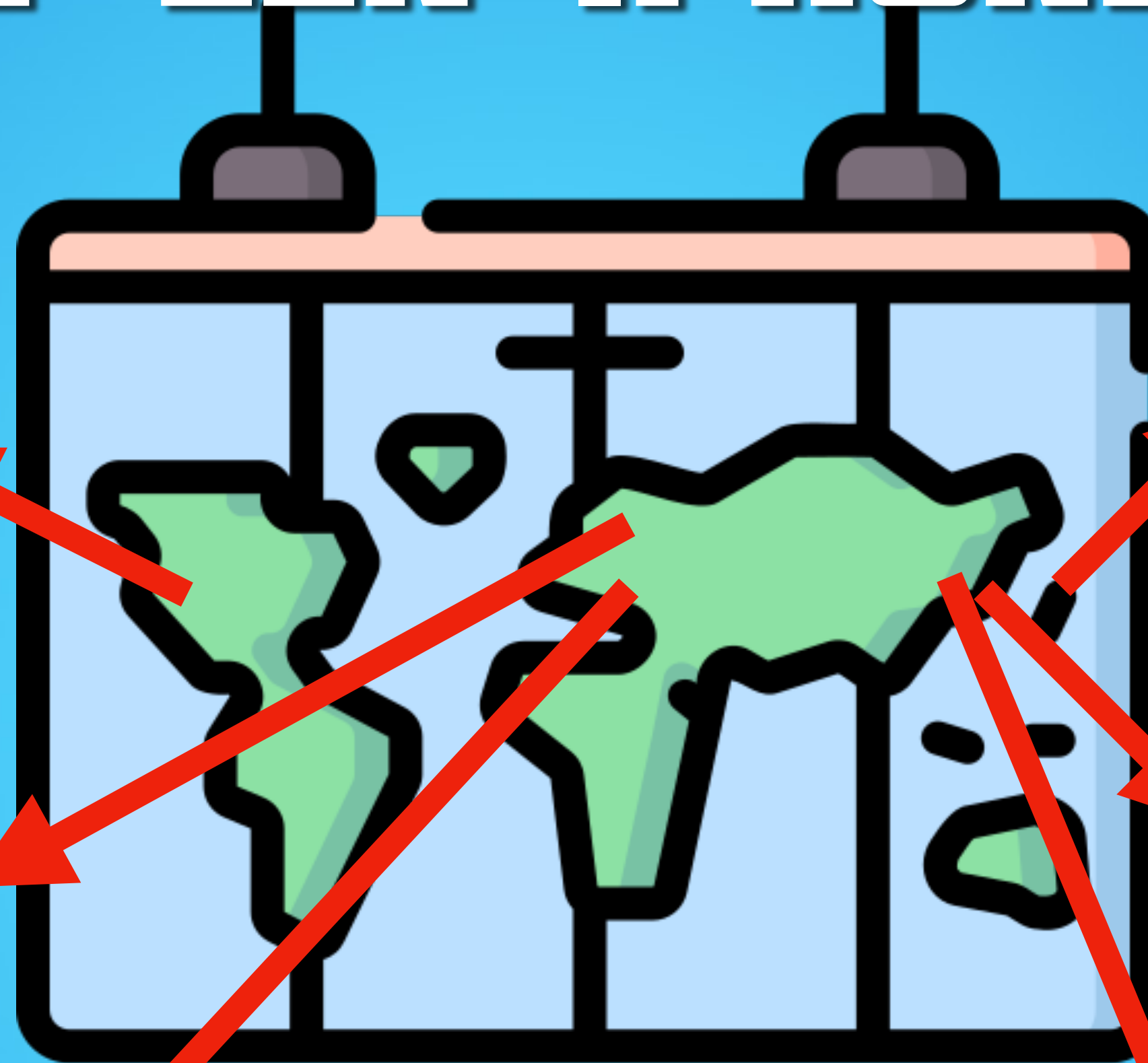
- Onderdelen bluetooth
- Onderdelen WiFi

ZUID-KOREA

- Geheugenbeheer

CHINA

- Assemblage

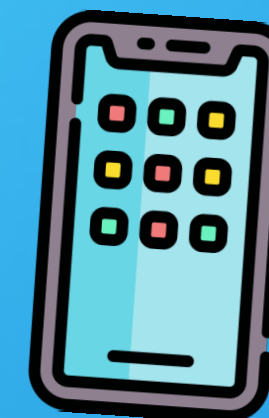

GLOBALISERING

Door steeds meer technologische ontwikkelingen op gebied van zowel communicatie als transport, wordt internationale handel steeds makkelijker.

Mensen en bedrijven over de hele wereld raken steeds meer met elkaar verbonden, dat noem je globalisering.

Elk land gaat hierdoor de producten maken waar zij het beste in zijn of wat zij het goedkoopste kunnen. De internationale arbeidsverdeling verandert dus.

GOED GEREgeld

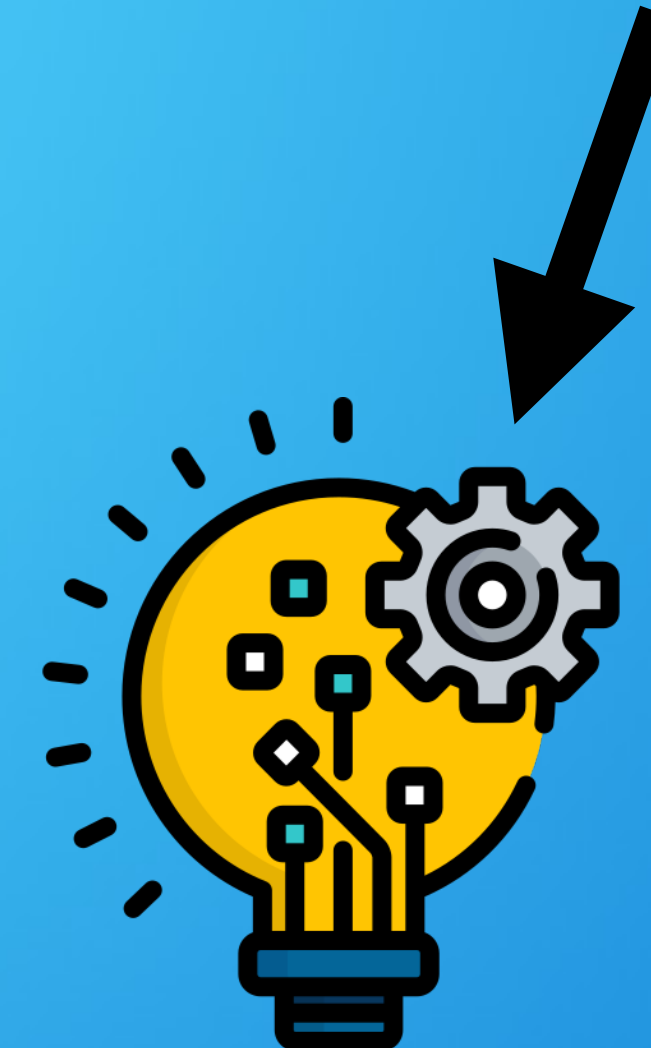
Handelen met andere landen gaat beter met goede afspraken.

Binnen de Europese Unie is er vrijhandel, maar soms maken we ook afspraken met andere landen over bijvoorbeeld importheffingen en veiligheidseisen.

Dat noemen we een handelsverdrag.

Door meer handelspartners komt er ook meer concurrentie uit andere landen.

Nederland moet daarom zorgen voor een goede internationale concurrentiepositie, door bijv te zorgen voor goede kwaliteit en innovaties.

NADELEN?

Globalisering kan ook nadelen hebben:

- Bedrijven kunnen makkelijker hun fabrieken verplaatsen naar landen met lage lonen
- Landen die slecht kunnen concurreren, worden nog armer
- Meer handel en meer productie is slecht voor het milieu

